

NGOẠI NGỮ VỚI BẢN NGỮ

**BƯỚC “KHỞI ĐỘNG” TRONG GIẢNG DẠY NGOẠI NGỮ -
XÂY DỰNG BUỔI HỌC HỨNG THÚ HIỆU QUẢ**
TRẦN THỊ PHƯƠNG*

TÓM TẮT: Mở đầu một buổi học ngoại ngữ hiệu quả là chìa khóa để thu hút sự chú ý của học sinh, khơi gợi hứng thú và tạo nền tảng cho việc tiếp thu kiến thức mới. Bước "Khởi Động" đóng vai trò quan trọng, giúp học sinh "làm nóng" tâm lý, sẵn sàng tham gia vào bài học và tạo bầu không khí học tập tích cực. Bài viết phân tích tầm quan trọng của Bước "Khởi Động" trong giảng dạy ngoại ngữ, đồng thời cung cấp một số gợi ý để xây dựng các hoạt động khởi động hiệu quả, giúp giáo viên thu hút và truyền cảm hứng cho học sinh ngay từ những phút đầu tiên của buổi học.

TỪ KHÓA: khởi động; giảng dạy; ngoại ngữ; hứng thú; hiệu quả.

NHẬN BÀI: 13/05/2024.

BIÊN TẬP-CHỈNH SỬA-DUYỆT ĐĂNG: 13/07/2024

1. Đặt vấn đề

Trong môi trường giáo dục ngày nay, thời gian thường là một hạn chế lớn đối với giáo viên. Với nhiều nội dung phải truyền đạt và kiến thức phải đảm bảo được truyền đạt đầy đủ trong một khoảng thời gian hạn chế, không ngạc nhiên khi phần lớn các giáo viên tập trung chủ yếu vào nội dung chính của bài học mà ít quan tâm đến phần khởi động. Thường thì, mỗi khi bước vào lớp học, các giáo viên sẽ thực hiện các hoạt động như điểm danh và kiểm tra bài cũ ngay từ đầu, tạo ra một không khí áp lực và nặng nề ngay từ đầu buổi học. Thực tế, việc này có thể gây ra một loạt các vấn đề tiềm ẩn trong quá trình học. Sau thời gian kiểm tra bài cũ căng thẳng, sinh viên thường cảm thấy như được giải thoát khỏi gánh nặng, và tâm lý của họ thường trở nên thả lỏng. Kết quả là, buổi học tiếp theo thường diễn ra trong một không khí trầm lắng hoặc không nghiêm túc, gây giảm hiệu quả dạy và học. Nhận thức được vấn đề này, một số giáo viên đã bắt đầu tìm hiểu và áp dụng bước "Khởi Động" trong quá trình giảng dạy ngoại ngữ. Phần này không chỉ là một cách để mở đầu buổi học một cách tích cực và thú vị mà còn là một cơ hội để tạo ra một môi trường học tập đầy sáng tạo và hấp dẫn. Bằng cách này, giáo viên có thể giúp học viên tiếp cận nội dung học tập một cách tự nhiên và thoải mái hơn, từ đó tăng cường hiệu quả của quá trình học.

Mở đầu một buổi học ngoại ngữ đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thu hút sự chú ý của học sinh, khơi gợi hứng thú và tạo nền tảng cho việc tiếp thu kiến thức mới. Tuy nhiên, không phải ai cũng biết cách khởi động hiệu quả, dẫn đến việc học sinh trở nên nhàm chán, thụ động và không tập trung trong suốt buổi học. Thực tế cho thấy, không phải giáo viên nào cũng biết cách xây dựng Bước "Khởi Động" hiệu quả. Một số giáo viên thường sử dụng các hoạt động khởi động đơn điệu, thiếu sáng tạo hoặc không phù hợp với trình độ và sở thích của học sinh. Điều này dẫn đến việc học sinh trở nên nhàm chán, thụ động và không tập trung trong suốt buổi học. Do đó, cần có những nghiên cứu và giải pháp cụ thể để giúp giáo viên xây dựng Bước "Khởi Động" hiệu quả, thu hút và truyền cảm hứng cho học sinh ngay từ những phút đầu tiên của buổi học.

2. Tổng quan tình hình nghiên cứu

Bước "Khởi Động" trong giảng dạy là một phần không thể thiếu trong quá trình truyền đạt kiến thức, giúp học viên hòa nhập và chuẩn bị tâm thế cho bài học. Đã có nhiều nghiên cứu về bước khởi động trong giảng dạy. Tác giả Nguyễn Duy Đông (2024, tr.154-161) đã có nghiên cứu về Hoạt động khởi động trong giờ Ngữ văn THPT. Trong đó, tác giả nhấn mạnh “Nhiệm vụ của hoạt động khởi động không chỉ khơi gợi hứng thú đối với bài học mà còn khơi dậy niềm đam mê, bồi đắp tình yêu lâu bền đối với môn học”.

Đặc biệt, trong giảng dạy ngoại ngữ bước khởi động đóng vai trò rất quan trọng. Ashia Akther

*Trường Đại học Đại Nam; Email: tranphuong.nntq@gmail.com

(2014) trong nghiên cứu Role of Warm-up Activity in Language Classroom: A Tertiary Scenario đã khẳng định vai trò của Bước "Khởi Động" trong giờ học ngôn ngữ. Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra rằng trong một lớp học ngôn ngữ, hoạt động khởi động có thể được sử dụng vì nhiều lý do. Một trong những lý do là để thiết lập mối quan hệ tốt giữa học sinh và giáo viên và tạo ra một môi trường học tập tích cực để học sinh cảm thấy thoải mái trong lớp học. Sau đó, hoạt động khởi động có thể được sử dụng để tạo động lực cho học sinh, giúp họ hứng thú với việc học. Hơn nữa, giáo viên có thể sử dụng hoạt động khởi động để thu hút sự chú ý của học sinh ngay từ đầu buổi học. Việc sử dụng hoạt động khởi động cũng có thể là một bài tập tốt để học sinh nhớ lại kiến thức nền tảng của mình. Đồng thời, giáo viên có thể thảo luận về mục tiêu của bài học trong bước khởi động để học sinh có mục tiêu rõ ràng và nỗ lực hơn trong việc học.

Tác giả Lê Đăng (2019) đã có nghiên cứu về Hoạt động khởi động: Rèn luyện kỹ năng giao tiếp bằng tiếng Anh. Trong đó tác giả có đề cập “Hoạt động khởi động là một bước trong tiến trình thực hiện các giờ học. Nếu hoạt động được sử dụng một cách phù hợp sẽ mang lại hiệu quả rất lớn đối với giờ học ngoại ngữ”.

Trong nghiên cứu Hứng thú và một số kỹ thuật dạy học tạo hứng thú cho sinh viên trong giờ học tiếng Anh tại Trường Đại học Tân Trào của tác giả Bùi Thị Lan (2018) đã khẳng định vai trò của khởi động tiết học đối với hứng thú học bài của sinh viên. Trong đó, tác giả đã đề xuất giải pháp sử dụng các trò chơi hấp dẫn vào đầu tiết học để đem lại hứng thú cho sinh viên.

Các nghiên cứu trên cho thấy rằng việc nghiên cứu và áp dụng bước khởi động trong giảng dạy không chỉ giúp cải thiện chất lượng giáo dục mà còn góp phần vào việc phát triển năng lực sư phạm của giáo viên. Điều này rất quan trọng trong bối cảnh giáo dục đại học, nơi mà phong cách giảng dạy của giảng viên có ảnh hưởng lớn đến hành vi và sự thành công trong học tập của sinh viên. Đặc biệt, việc nghiên cứu và áp dụng các phương pháp khởi động hiệu quả trong giảng dạy ngoại ngữ là một hướng đi cần thiết để đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của môi trường giáo dục hiện đại, đồng thời nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển năng lực của người học.

3. Phương pháp nghiên cứu

Mục tiêu chính của nghiên cứu là khám phá và phân tích tầm quan trọng của Bước "Khởi Động" trong giảng dạy ngoại ngữ, đặc biệt là trong việc xây dựng các buổi học hứng thú và hiệu quả. Tác giả đã thu thập, nghiên cứu các tài liệu hiện có về các phương pháp giảng dạy ngoại ngữ, tập trung vào tầm quan trọng của việc mở đầu bài học và ảnh hưởng của nó đối với sự hứng thú và kết quả học tập của học sinh. Xem xét các nghiên cứu và bài báo nói về các phương pháp và chiến lược khác nhau để khởi động các buổi học ngoại ngữ một cách hiệu quả. Đồng thời, tác giả đã tiến hành phỏng vấn các giáo viên ngoại ngữ có kinh nghiệm để thu thập cái nhìn của họ về Bước "Khởi Động" và vai trò của nó trong hiệu quả của bài học. Số lượng khảo sát là 25 giảng viên giảng dạy ngoại ngữ tại Trường Đại học Đại Nam.

4. Kết quả và thảo luận

4.1. Kết quả khảo sát về ý nghĩa của “Khởi Động” trong giảng dạy ngoại ngữ

Bước “Khởi Động” là phần bắt đầu trong một buổi học hoặc một bài học. Phần này được thiết kế để kích thích sự quan tâm, tạo sự tập trung và tạo ra bước đệm cho việc học tiếp theo. Kết quả khảo sát giảng viên về ý nghĩa của “Khởi Động” trong giảng dạy ngoại ngữ được thể hiện qua bảng dưới đây:

Bảng 1. Kết quả khảo sát giảng viên về ý nghĩa của “Khởi Động” trong giảng dạy ngoại ngữ

	Hoàn toàn đồng ý	Đồng ý	Bình thường	Không đồng ý	Hoàn toàn không đồng ý
Đưa sinh viên vào trạng thái học tập	44,0%	56,0%	-	-	-

Thu hút sự chú ý	52,0%	44,0%	4,0%	-	-
Tạo động lực học tập	36,0%	36,0%	28,0%		
Đưa ra sự phản hồi tức thì giúp giáo viên kiểm tra được khả năng trình độ của sinh viên	36,0%	44,0%	20,0%	-	-
Bước đệm vào bài học mới một cách hào hứng	68,0%	32,0%	-	-	-

(Nguồn: Tổng hợp từ Kết quả khảo sát của tác giả)

Qua kết quả khảo sát cho thấy phần lớn giảng viên giảng dạy ngoại ngữ tại Trường Đại học Đại Nam được khảo sát đều đồng ý với những ý nghĩa tốt đẹp mà bước khởi động mang lại, bao gồm: Đưa sinh viên vào trạng thái học tập; Thu hút sự chú ý; Tạo động lực học tập; Đưa ra sự phản hồi tức thì giúp giáo viên kiểm tra được khả năng trình độ của sinh viên; Bước đệm vào bài học mới một cách hào hứng. Trong đó ý nghĩa là Bước đệm vào bài học mới một cách hào hứng được các giảng viên nhất trí cao với 68% ý kiến hoàn toàn đồng ý và 32% ý kiến đồng ý. Điều này cho thấy tầm quan trọng của Bước "Khởi Động" trong giảng dạy ngoại ngữ.

Đưa sinh viên vào trạng thái học tập

Một trong những thách thức lớn mà các giáo viên đối mặt khi giảng dạy ngoại ngữ là sự thiếu tập trung và ý thức học hỏi của một số sinh viên. Trong một số trường hợp, sinh viên có thể tỏ ra lơ là, dành thời gian để lên lút sử dụng điện thoại di động, trò chuyện với bạn bè, hoặc bị cuốn vào các hoạt động cá nhân khác trong lớp học. Điều này không chỉ làm giảm hiệu quả của buổi học mà còn ảnh hưởng tiêu cực đến sự tiến bộ của sinh viên trong việc học ngoại ngữ.

Tuy nhiên, bước "Khởi Động" có thể giúp thay đổi tình thế này một cách tích cực. Bằng cách đưa ra các hoạt động mới mẻ, thu hút và thú vị từ đầu buổi học, giáo viên có thể kích thích sự tò mò và hứng thú của sinh viên. Các hoạt động như trò chơi, câu đố, hoặc thảo luận nhóm có thể tạo ra một không gian học tập sôi động và kích thích, làm cho sinh viên muốn tham gia và học hỏi.

Ngoài ra, các hoạt động khởi động cũng có thể giúp sinh viên tự kết thúc những việc riêng còn dang dở một cách tự nguyện. Khi họ tham gia vào các hoạt động tích cực và thú vị, họ có thể tạm quên điện thoại di động và các việc riêng của mình để tập trung vào học tập. Điều này giúp họ vào trạng thái học tập một cách tự nhiên và hiệu quả hơn, từ đó tận hưởng và hấp thụ kiến thức một cách tích cực và hiệu quả.

Thu hút sự chú ý

Việc sử dụng các hoạt động khởi động sáng tạo và hấp dẫn không chỉ giúp kích thích sự tò mò và hứng thú của sinh viên mà còn tạo ra một môi trường tích cực và sẵn sàng cho việc học từ đầu buổi học. Khi sinh viên tham gia vào các hoạt động khởi động, họ thường cảm thấy thú vị và hứng khởi, và do đó tập trung hơn vào nội dung của buổi học. Cảm giác niềm vui và sự hứng thú này giúp họ bắt đầu buổi học một cách tích cực và tích cực, không chỉ về mặt tinh thần mà còn về mặt tinh thần.

Bên cạnh đó, việc tham gia vào các hoạt động khởi động cũng giúp sinh viên chuẩn bị tâm trí cho việc học. Thay vì bắt đầu buổi học một cách đột ngột và bất ngờ, họ có thời gian để chuyển từ trạng thái tĩnh lặng sang trạng thái tập trung và chủ động. Điều này giúp họ sẵn sàng và tiếp nhận thông tin học tập một cách hiệu quả hơn, từ đó tận hưởng và hấp thụ kiến thức một cách tích cực. Một môi trường học tích cực từ đầu buổi học có thể lan tỏa và kéo dài suốt toàn bộ buổi học. Khi sinh viên bắt đầu buổi học với một tinh thần tích cực và sẵn lòng học hỏi, họ thường tiếp tục duy trì tinh thần này qua các hoạt động học tập tiếp theo. Điều này tạo ra một vòng lặp tích cực, giúp tăng cường hiệu quả của quá trình học và giảng dạy.

Tạo động lực học tập

Các trò chơi và hoạt động trong phần Khởi động không chỉ đơn thuần là các hoạt động vui nhộn và giải trí mà còn có thể tạo ra động lực học tập mạnh mẽ cho sinh viên. Bằng cách tham gia vào các hoạt động này, sinh viên có thể cảm nhận được sự thú vị và niềm vui trong quá trình học, từ đó khuyến khích họ cố gắng và đặt ra mục tiêu cao hơn cho bản thân.

Khi tham gia vào các trò chơi và hoạt động khởi động, sinh viên thường cảm thấy hứng thú và hào hứng với việc tham gia vào các cuộc thi hoặc giải đố. Cảm giác này kích thích sự quan tâm và tâm lý thi đua giữa các sinh viên, khiến họ muốn cố gắng và đạt được kết quả tốt nhất có thể. Sự thi đua và cạnh tranh này có thể tạo ra một động lực mạnh mẽ, thúc đẩy sinh viên học tập và phát triển bản thân một cách tích cực và hiệu quả.

Ngoài ra, việc tham gia vào các hoạt động khởi động cũng giúp sinh viên cảm thấy hứng thú và tự tin hơn trong việc tiếp nhận và tham gia vào bài học. Khi họ có cơ hội thể hiện khả năng và kiến thức của mình trong một môi trường thoải mái và không căng thẳng, họ thường cảm thấy tự tin hơn và sẵn lòng tham gia vào các hoạt động học tập sau này một cách tích cực và chủ động.

Đưa ra sự phản hồi tức thì giúp giáo viên kiểm tra được khả năng trình độ của sinh viên

Nội dung của các hoạt động Khởi động hầu hết đều xoay quanh nội dung môn học nhưng được thể hiện dưới hình thức khác, mới lạ hơn, sinh viên chưa được chuẩn bị và tiếp xúc trước đó. Hơn nữa, khi tham gia hoạt động sinh viên không được sử dụng tài liệu hay các công cụ hỗ trợ, phải phản xạ nhanh với nội dung của hoạt động, giúp thể hiện được trình độ năng lực thật sự của sinh viên. Từ đó, GV đánh giá nhanh được kiến thức của SV và tìm ra được thế mạnh và khiếm khuyết về kiến thức, kĩ năng của SV, từ đó có phương án hỗ trợ sinh viên phù hợp. Như vậy, có thể nói Khởi động cũng là một biện pháp kiểm tra đánh giá không chính thức.

Bước đệm vào bài học mới một cách hào hứng

Khởi động cung cấp cho giáo viên cơ hội để giới thiệu các khái niệm cơ bản và từ vựng mới một cách cấu trúc và logic, giúp xây dựng nền tảng kiến thức cho bài học sắp tới. Tạo môi trường học tập vui vẻ thoải mái, từ đó tăng hiệu quả dạy và học: Một số sinh viên ngại nói, rụt rè khi đến giờ học, không thật sự hứng thú về môn học. Nhưng nếu được tham gia vào các trò chơi, các hoạt động trong Khởi động thì các em sẽ quên đi mọi rào cản mà chơi một cách hăng say bằng hết khả năng để giành lấy phần thắng. Điều đó khiến học sinh chủ động tham gia vào lớp học, khiến không khí lớp học sôi động, hào hứng hơn. Khi tinh thần thoải mái, SV dễ nhớ và tiếp thu kiến thức một cách sâu sắc hơn. Richard-Amato (1988) nhấn mạnh: “trò chơi có thể làm giảm sự lo lắng, giúp cho người học không bị căng thẳng khi sử dụng ngôn ngữ mới, theo đó khả năng tiếp thu đầu vào cũng tăng lên”. Ngoài ra, khi tham gia trò chơi, sinh viên sẽ phải để tâm đến nội dung trò chơi nhiều hơn, giúp nâng cao sự chú ý của sinh viên, giúp giáo viên triển khai bài học hiệu quả hơn; không khí lớp học thoải mái khiến sinh viên hợp tác tích cực với giáo viên hơn, từ đó nâng cao hiệu quả dạy và học.

4.2. Kết quả khảo sát về khó khăn gặp phải khi áp dụng “Khởi Động” trong giảng dạy ngoại ngữ

Để hiểu rõ hơn về các khó khăn mà giảng viên gặp phải khi áp dụng bước “khởi động” trong giảng dạy ngoại ngữ, tác giả đã khảo sát ý kiến của 25 giảng viên giảng dạy ngoại ngữ tại Trường Đại học Đại Nam. Kết quả khảo sát cho thấy rằng mặc dù đa số giảng viên nhận thức được tầm quan trọng của bước khởi động trong việc tạo hứng thú và chuẩn bị tâm lý cho sinh viên trước khi bắt đầu buổi học chính, họ vẫn phải đối mặt với nhiều thách thức trong quá trình thực hiện.

Bảng 2. Kết quả khảo sát giảng viên về khó khăn trong áp dụng “Khởi Động” vào giảng dạy ngoại ngữ

	Hoàn toàn đồng ý	Đồng ý	Bình thường	Không đồng ý	Hoàn toàn không đồng ý
Lựa chọn hoạt động khởi động	40,0%	28,0%	24,0%	8,0%	-
Thiết kế hoạt động khởi động	48,0%	32,0%	16,0%	4,0%	-

Tổ chức hoạt động khởi động	28,0%	32,0%	24,0%	16,0%	-
-----------------------------	-------	-------	-------	-------	---

(Nguồn: Tổng hợp từ Kết quả khảo sát của tác giả)

Lựa chọn hoạt động khởi động

Một trong những thách thức lớn mà nhiều giảng viên gặp phải là việc lựa chọn hoạt động khởi động phù hợp với trình độ, sở thích và nhu cầu của học sinh. Theo khảo sát, có đến 68% giảng viên cho biết họ gặp khó khăn trong việc này. Điều này không quá ngạc nhiên khi mỗi lớp học thường bao gồm nhiều học sinh với các cấp độ ngôn ngữ khác nhau, từ những người mới bắt đầu đến những người đã có nền tảng vững chắc hơn. Việc tìm ra một hoạt động vừa đủ thử thách nhưng không quá khó khăn cho tất cả học sinh là một nhiệm vụ phức tạp. Thêm vào đó, sở thích cá nhân và nhu cầu học tập của mỗi học sinh cũng rất đa dạng, đòi hỏi giảng viên phải linh hoạt và sáng tạo trong việc chọn lựa hoạt động phù hợp.

Theo phỏng vấn sâu, một số giảng viên gặp khó khăn trong việc tìm kiếm tài liệu và nguồn tham khảo cho các hoạt động khởi động. Trong bối cảnh hiện nay, mặc dù Internet cung cấp vô vàn tài liệu và ý tưởng giảng dạy, việc chọn lọc thông tin phù hợp và chất lượng vẫn là một thách thức. Nhiều giảng viên phải dành rất nhiều thời gian và công sức để tìm kiếm, thử nghiệm và điều chỉnh các tài liệu từ nhiều nguồn khác nhau để đảm bảo chúng phù hợp với mục tiêu giảng dạy và đối tượng học sinh của mình.

Thiết kế hoạt động khởi động

Việc thiết kế hoạt động khởi động sao cho hiệu quả và thu hút học sinh tham gia cũng là một vấn đề nan giải. Có đến 80% giảng viên cho biết họ gặp khó khăn trong khía cạnh này. Một hoạt động khởi động hiệu quả không chỉ cần phù hợp với trình độ và sở thích của học sinh mà còn phải có tính giáo dục, kích thích tư duy và tạo động lực học tập. Điều này đòi hỏi giảng viên phải có kỹ năng thiết kế hoạt động sáng tạo, linh hoạt và có khả năng dự đoán trước các tình huống có thể xảy ra trong lớp học để có phương án điều chỉnh kịp thời. Nhiều giảng viên gặp khó khăn trong việc đảm bảo thời gian cho hoạt động khởi động. Một hoạt động khởi động quá dài có thể làm mất thời gian cho phần học chính, trong khi một hoạt động quá ngắn lại không đủ để tạo sự hứng khởi và sẵn sàng cho học sinh. Việc cân đối thời gian hợp lý giữa các phần trong buổi học để đảm bảo hiệu quả toàn diện là một thách thức không nhỏ đối với giảng viên.

Tổ chức hoạt động khởi động

Khi đã lựa chọn và thiết kế được hoạt động khởi động phù hợp, việc tổ chức và điều chỉnh hoạt động này trong lớp học cũng không kém phần quan trọng. Theo khảo sát, có 60% giảng viên cho biết họ gặp khó khăn trong việc kiểm soát và điều chỉnh hoạt động khởi động khi học sinh không hợp tác. Tình huống này thường xảy ra khi học sinh không thấy hứng thú hoặc cảm thấy hoạt động quá khó hoặc quá dễ so với khả năng của họ. Giảng viên cần có kỹ năng quản lý lớp học tốt, khả năng giao tiếp và thuyết phục để khuyến khích tất cả học sinh tham gia một cách tích cực. Nhiều giảng viên gặp khó khăn trong việc đánh giá hiệu quả của hoạt động khởi động. Việc này đòi hỏi giảng viên phải có các tiêu chí rõ ràng và phương pháp đánh giá phù hợp để đo lường mức độ hứng thú, sự tham gia và tác động của hoạt động khởi động đối với việc học của học sinh. Tuy nhiên, không phải lúc nào các tiêu chí và phương pháp này cũng dễ dàng xác định và thực hiện, đặc biệt trong môi trường học tập đa dạng và phức tạp.

5. Đề xuất một số phương pháp khởi động trong giảng dạy ngoại ngữ

Bước khởi động là một phần quan trọng trong mỗi buổi học ngoại ngữ, giúp sinh viên sẵn sàng tâm lý, tạo không khí học tập tích cực và tăng cường hứng thú học tập. Dựa trên các phản hồi từ giảng viên cũng như các nghiên cứu về phương pháp giảng dạy hiệu quả, dưới đây là một số phương pháp khởi động sáng tạo và thú vị có thể áp dụng trong giảng dạy ngoại ngữ. Những phương pháp này không chỉ giúp sinh viên nhanh chóng làm quen với bài học mà còn cải thiện kỹ năng ngôn ngữ một cách tự nhiên và hiệu quả.

- Hoạt động trực quan: Sử dụng hình ảnh, video hoặc vật liệu học liệu khác để minh họa và giới thiệu chủ đề của bài học.

Giáo viên đưa ra 1 hình ảnh/ video có liên quan đến bài cũ hoặc bài mới, hoặc liên quan đến cả hai, yêu cầu sinh viên kể chuyện/ nêu cảm nghĩ về hình ảnh/ video đó. Những hình ảnh/ video mới mẻ, hấp dẫn sẽ thu hút sự chú ý SV. Ngoài ra, GV cũng có thể mời SV lên bảng vẽ ND liên quan đến chủ đề bài học. Ví dụ: Bài 3 Môn Viết ứng dụng TTQ Thương mại học về cách viết Thông báo 启事、poster 海报, trong đó có Thông báo tìm người 寻人启事. GV có thể mời SV lên vẽ hình mẫu lí tưởng của mình, hoặc một người bạn của mình, rồi mời các bạn khác mô tả hình vẽ đó. Từ đó hướng dẫn SV các mô tả người khi viết Thông báo tìm người 寻人启事.

- Thảo luận nhóm: Học viên có thể được phân nhóm để thảo luận về một chủ đề hoặc câu hỏi cụ thể liên quan đến nội dung của bài học, hoặc hoàn thành nhiệm vụ mà giáo viên đưa ra.

- Giả thiết: GV đưa ra những giả thiết, tình huống nhất định, mời sinh viên tưởng tượng và đưa ra ý tưởng của mình. Ví dụ: GV đưa ra tình huống: “Nếu sau này chúng ta giàu, có nhà cho thuê thì viết Thông báo cho thuê nhà 招租启事 như thế nào? Giả sử em là giám đốc 1 doanh nghiệp nào đó, đang cần tuyển người thì viết Thông báo tuyển dụng 招聘启事 như thế nào?”.

- Đóng vai: GV cũng có thể tùy theo ND học buổi trước đưa ra các tình huống phù hợp cho SV chia nhóm đóng vai. VD như: môn TTQ giao tiếp thương mại bài 5 là về Đàm phán giá cả, bài 6 có thể cho SV đóng vai doanh nghiệp để đi đàm phán.

- GV cũng có thể đưa ra các tình huống thực tế, chia lớp thành hai nhóm bảo vệ hai quan điểm. Mỗi SV phải đưa ra 1 lí do để bảo vệ quan điểm chung và mỗi SV chỉ được nói 1 lần để tất cả SV đều được nói. Ví dụ như vấn đề đặt ra là “公司进入销售瓶颈期, 应该推出新产品还是维护旧产品?” (Khi công ty gặp khó khăn trong việc tiêu thụ sản phẩm, nên đưa ra sản phẩm mới hay duy trì sản phẩm cũ). Những SV ủng hộ quan điểm đưa ra sản phẩm mới là một nhóm, những SV thấy quan điểm duy trì sản phẩm cũ an toàn hơn thì vào một nhóm, sau đó các nhóm thảo luận để đưa ra các luận điểm, luận cứ bảo vệ quan điểm của mình.

- Trò chơi ngôn ngữ: Có rất nhiều trò chơi có thể áp dụng trong giảng dạy ngoại ngữ, ví dụ như:

+ Đuổi hình bắt chữ: GV đưa ra hình ảnh trên slide cho SV đoán từ, ai đoán nhanh và đúng nhất sẽ được tính điểm. Trò chơi này đã có rất nhiều giáo viên sử dụng nhưng đại đa số mới dừng ở mức dùng hình ảnh để mô tả, minh họa. Ví dụ như dùng hình ảnh hai người đang kí hợp đồng để mô tả cho từ khoá “签合同 (kí hợp đồng)”. Cách làm này có thể khiến SV nhớ lại từ vựng và bật ra tại chỗ nhưng không để lại nhiều ấn tượng sâu sắc cho sinh viên, chưa đạt đến “đuổi hình bắt chữ”. Ở giai đoạn học tiếng Trung chuyên ngành, từ vựng đa số đều là từ có nhiều âm tiết, nội dung cũng khá khó để tìm hình ảnh minh họa. GV có thể dùng hình minh họa cho ý nghĩa của mỗi âm tiết ghép thành 1 bức tranh mời SV đoán. Ngoài ra, GV có thể dùng hình ảnh để tìm được và liên quan mật thiết đến nội dung từ khoá, sau đó thêm từ gợi ý, mô tả. Đồng thời, cũng có thể dùng hình ảnh của các từ đồng âm với từ khoá để mô tả. Chữ Hán được cấu tạo bởi nhiều bộ, nhiều chữ đơn, mỗi bộ và chữ đơn đó lại có ý nghĩa riêng, GV cũng có thể dùng hình ảnh mô tả ý nghĩa của 1 bộ phận chữ Hán.

+ Ghép đôi: Khi chơi trò chơi này, GV cần chuẩn bị trước các tờ giấy có ghi sẵn từ khoá. Mỗi SV sẽ nhận được 1 từ và phải tìm quanh lớp để tìm được người ghép cặp được với mình.

+ Xây tháp: GV chia lớp thành các đội rồi đưa ra 1 từ khoá, yêu cầu SV dùng các từ hoặc cụm từ để tạo thành cụm từ hoặc câu có ý nghĩa. Đội nào không thêm được nữa thì thua.

+ Diễn tả và đoán: Trò chơi này có thể sử dụng ngay từ khi học sơ cấp, SV thường dùng động tác hoặc các từ đồng nghĩa, gần nghĩa để mô tả và đoán các danh từ, động từ, tính từ cơ bản.

+ Tam sao thất bản: Chia lớp làm 2 đội, mỗi đội chọn 1 bạn quản trò, lần lượt 5 người chơi, quản trò sẽ đưa tờ giấy có ghi cụm từ/ câu cho bạn đầu tiên, bạn đầu tiên đọc và trả lại giấy cho quản trò mới được truyền thông tin cho bạn thứ hai bằng cách nói thầm vào tai bạn thứ 2, bạn thứ 2 truyền thông tin cho bạn tiếp theo. Tương tự như vậy, bạn cuối cùng sẽ nói cho quản trò câu mình nghe

được hoặc lên bảng viết cụm từ/ câu mình nghe được sau đó về chỗ mời bạn khác lên và đứng nói vào đầu hàng. Khi hết giờ đội nào viết/ nói nhanh, đúng hơn sẽ thắng. Lưu ý, SV thứ nhất chỉ được nói cho SV thứ 2 nghe, không được để SV thứ 3 nghe thấy, để tránh SV nói to, bạn phía dưới nghe thấy, GV có thể bật nhạc để gây nhiễu. Ưu điểm của phương pháp này là giúp SV nhớ cấu trúc câu, câu mẫu cực tốt, các đội nhóm đoàn kết và tập trung hơn nhưng khá mất thời gian nếu để mỗi SV đều được tham gia. GV cần chú ý khống chế thời gian để không ảnh hưởng đến môn học phía sau.

6. Kết luận

Bước Khởi Động là một bước quan trọng trong giảng dạy nói chung và giảng dạy ngoại ngữ nói riêng. Không khó để nhận thấy rằng việc tạo ra một môi trường học tập tích cực và hấp dẫn từ đầu buổi học, có thể tạo ra sự hứng thú và động lực cho SV. Phương pháp khởi động khéo léo không chỉ giúp SV hòa mình vào quá trình học một cách tự nhiên mà còn tạo điều kiện cho việc hấp thụ kiến thức một cách hiệu quả hơn. Đồng thời, chúng ta cũng nhận thấy rằng việc sử dụng các hoạt động khởi động đa dạng và sáng tạo có thể mang lại những kết quả tích cực trong quá trình giảng dạy và học tập. Điều này đặc biệt quan trọng trong việc giữ cho việc học ngoại ngữ luôn thú vị và hấp dẫn.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tiếng Việt

1. Bùi Thị Lan (2018), "Hứng thú và một số kỹ thuật dạy học tạo hứng thú cho sinh viên trong giờ học Tiếng Anh tại Trường đại học Tân Trào", Tạp chí *Khoa học Đại học Tân Trào*, Số 8 tháng 6 năm 2018.
2. Nguyễn Thị Thúy Dung (2021), "Tạo động lực học tập cho học sinh - Một năng lực cần thiết của giáo viên phổ thông đáp ứng giáo dục 4.0", Tạp chí *Khoa học Giáo dục Việt Nam*, Số 43 tháng 7 năm 2021.
3. Nguyễn Duy Đông (2024), "Hoạt động khởi động trong giờ Ngữ Văn THPT", Báo *Giáo dục và Thời đại*, tháng 5 năm 2024. <https://giaoducthoidai.vn/hoat-dong-khoi-dong-trong-gio-ngu-van-thpt-post683341.html>.
4. Lê Đăng (2019), "Hoạt động khởi động: Rèn luyện kỹ năng giao tiếp bằng tiếng Anh", Báo *Giáo dục và Thời đại*, tháng 7 năm 2019.
5. Phạm Thị Thu Hương (2023), "Phương pháp giảng dạy môn học Tiếng Trung Quốc giao tiếp đa phương tiện", Tạp chí *Khoa học Giáo dục Việt Nam*, Tập 19, Số 07, năm 2023.
6. Nguyễn Như Tùng (2022), "Tác dụng của phương pháp trò chơi trong việc dạy ngữ pháp tiếng Anh tại Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng", Tạp chí *Khoa học – Trường Đại học Quốc tế Hồng Bàng*, Số Đặc biệt 12/2022.

Tiếng Anh

7. Ashia Akther (2014), Role of Warm-up Activity in Language Classroom: A Tertiary Scenario, BRAC University, Dhaka, Bangladesh.
8. Tran, G. N., Ha, X. V., Tran, H. N. (2021), EFL reformed curriculum in Vietnam: An understanding of teachers' cognitions and classroom practices, *RELC Journal*.

The 'Kickoff' step in language teaching - constructing engaging and effective lessons

Abstract: Effective opening of a foreign language class is the key to capturing students' attention, igniting their interest, and laying the foundation for absorbing new knowledge. The "Kickoff" step plays a crucial role, helping students "warm up" psychologically, be ready to participate in the lesson, and create a positive learning atmosphere. The article analyzes the importance of the "Kickoff" step in foreign language teaching, while providing some suggestions for building effective kickoff activities, helping teachers engage and inspire students from the very beginning of the class.

Key words: kickoff; teaching; foreign language; interest; effectiveness.